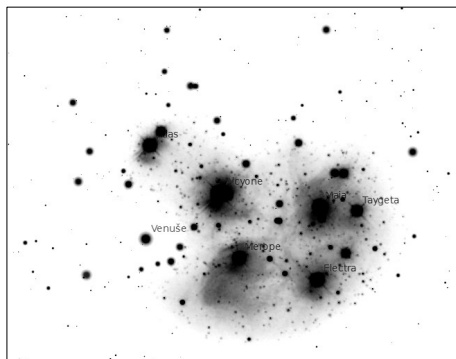

Kuřátko navíc (a zadarmo!)

Když se řekne Velikonoce. Každému se určitě vybaví malovaná vajíčka, pomlázka a možná také kuřátka. Kuřátka ale máme i na obloze, nazývá se tak v české verzi velice známá otevřená hvězdokupa Plejády v souhvězdí Býka. A právě ve spojitosti s ní budeme mít možnost něco zajímavého vidět i na „velikonočním“ nebi.

S vajíčky to letos o velikonočních, vzhledem k jejich současným astronomickým cenám a zhoršené dostupnosti, nebude ani jednoduché ani levné. Pokud máte již delší dobu nutkání „někoho“ pořádně přetáhnout spletenými proutky, je to vaše věc. Když jsou ty Velikonoce, partner vás možná nezažaluje za domácí násilí ... A pánové pozor, v některých oblastech platí pravidlo, že v přestupném roce šupou holky kluky!

A jak tedy jdou dohromady svátky jara a kuřátka na obloze? Letos skutečně velice dobře.

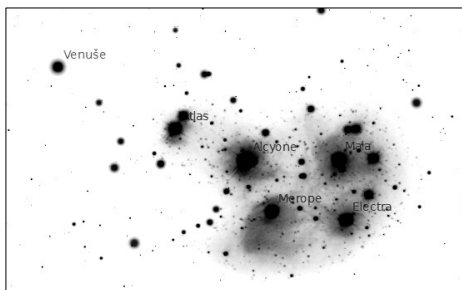

Shodou náhod projde těsně před Velikonoce těmi nebeskými Kuřátky (otevřená hvězdokupa M45) planeta Venuše a tak uvidíme o jedno kuřátko navíc.

Nejbliže středu hvězdokupy bude planeta pozorovatelná z našeho území večer 3. dubna. S pozorováním a fotografováním navíc nemusíte extrémně pospíchat. V platnosti už bude letní středoevropský čas, který nám soumrak posune do pozdějších večerních hodin a

Venuše spolu s Plejádami bude počátkem dubna zapadat až před půlnocí platného času. Na připojených obrázcích je zachycena poloha planety vůči hvězdokupě přibližně ve 22 hodin SELČ, kdy se oba objekty budou nacházet „pohodlných“ 20 stupňů nad západním obzorem. První mapka na předchozí straně se týká pozdního večera 3. 4. 2012.

Mapka vpravo odpovídá postavení Venuše o večer později, tedy 4. dubna 2012, kdy planeta bude hvězdokupu opouštět. Nenechte se proto zmást informací uveřejněnou ve Hvězdářské ročence 2012 (oddíl kalendář úkazů), kde je uvedeno, že ke konjunkci Venuše s hvězdou Alcyone dojde 4. dubna ve 23 hodin SEČ. Jak je patrné,

v uvedené dobu již planeta hvězdokupu opustí a bude tvořit něco jako „Polárku“, pokud si Plejády představíme jako Malý vůz. I to by ale, například spolu s nějakým zajímavým obzorem, nemusela být špatná fotka! Lze si jen přát, aby našim pozorovacím i fotografickým pokusům bylo nakloněno i jasné bezoblačné počasí.

M. Rottenborn, K. Halří

Jak je to s velikonočními svátky

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem. Jde však o svátek s ještě podstatně delší tradicí. Velikonoce zřejmě navazovaly na židovský svátek pesach, připomínající vysvobození židovského obyvatelstva z egyptského zajetí. Pohané ve stejném období roku pravidelně vítali jaro a začátek zemědělských prací.

Velikonoční svátky ale v křesťanském kalendáři nejsou nikterak osamoceným datem a s celým obdobím je spojena řada zvyků, rčení a obyčejů. Velikonocím předchází 40denní postní doba, která začíná Popeleční středou 5 týdnů a 5 dnů před velikonoční nedělí (letos popeleční středa připadla na zajímavé datum 29. února 2012). Vlastní Velikonoce se slaví v tzv. svatém týdnu od Květné neděle týden před velikonoční nedělí (letos 1. dubna 2012).

Po ní následuje Modré pondělí (2. dubna 2012) a Žluté úterý (3. dubna 2012). Pak přichází Škaredá středa (4. dubna 2012). Říkalo se jí také Černá nebo Sazometná, protože se vymetaly komíny. Lidé by se však v tento den škaredit neměli, jinak se budou mračit po všechny středy v roce.

Na Zelený čtvrtek (5. dubna 2012) se pak má jíst pouze zelená strava - špenát, zelí..., aby byl člověk zdravý po celý rok. Kostelní zvony znějí v tento den naposledy a znovu se ozvou až na Bílou sobotu. Když ve čtvrtek zazvoní zvon naposled, je třeba zacinkat peněží, aby se nás držely koruny, případně eura. O Zeleném čtvrtku se také nemá nic pújčovat a člověk by se neměl s nikým hádat.

A dostáváme se ke křesťanskému vrcholu velikonoce, kterým je smrt a následně vzkříšení Ježíše Krista, které představuje pro křesťany centrální bod jejich víry, kdy smrt není konec, nýbrž začátek života. Ježíš Kristus byl po zradě Jidáše na Velký pátek (letos 6. dubna 2012) ukřižován a v noci ze soboty na neděli se odehrál zázrak jeho zmrtvýchvstání.

Na Velký pátek ukřižovali Ježíše, proto je to den smutku a půstu. Současně se v tento den však také dějí zázraky, otvírají se poklady a země má magickou sílu. Vstát bychom měli před východem slunce a umýt se studenou vodou (nejlépe v potoce) – to nás ochrání před nemocemi.

O Bílé sobotě (7. dubna 2012) ráno si pak můžeme s minimální námahou ušetřit na následující období mnoho nepříjemností. Zazvoníme-li paličkou o hmoždíř, stavení opustí hmyz a myši. Pokud brzy ráno zameteme dům a smetí odneseme na křižovatku cest, v domě se nebudou držet blechy. A kdo před východem slunce sní pečivo namazané medem, bude chráněn před uštknutím hadů a před žihadly vos.

Dříve se doma tuto sobotu muselo také uhasit ohniště a hospodyně položila polínko před kostelem na hraničku, kde kněz oheň posvětil. Z ohořelých dřívků se vytvářely křížky a nosily se na pole, aby bylo úrodné. Popel z posvěceného ohně se posypávaly louky. Někde se uhlíky dávaly za trám do domu, aby ho chránily před požárem. V tento den se také uklízelo, bílilo a konaly se přípravy na slavné vzkříšení.

V neděli, na Hod boží velikonoční (8. dubna 2012), se světily velikonoční pokrmy – beránek, mazanec, vejce, chleba i víno – a každá návštěva dostala kousek z posvěceného jídla.

O Pondělí velikonočním (9. dubna 2012) se chodí na pomlázku. Není to křesťanský, ale starý pohanský zvyk. Chlapci chodí dům od domu s pomlázkami spletenými z vrbového proutí zdobenými stuhami. Šlehají dívky a koledují. Za to dostávají malovaná vajíčka, něco dobrého na zub a dospělí i skleničku kořalky. Na Moravě hoši polévají dívky vodou. Někde je zvykem, že v úterý chodí s pomlázkou děvčata, jinde polévají chlapce vodou.

To byly alespoň některé z četných zvyků spojených s Velikonocemi, ale jak určit kdy v daný rok nastává Škaredá středa či Hod boží? A to už se dostáváme k astronomii blíže. Jedná se přeci o svátky pohyblivé. Samozřejmě, že platí jasná pravidla, která nás ke správným datům dovedou.

Koncem 6. století byl přijat alexandrijský způsob výpočtu data Velikonoc. Vychází ze zásady slavit Velikonoce po jarní rovnodennosti, která nastává kolem 21. 3. a to v neděli po prvním jarním úplňku. Takto stanovená neděle může nastávat v rozmezí od 22. března do 25. dubna.

Je samozřejmě možné vyhledat si každý rok přesný okamžik, kdy Slunce na své pouti oblohou překročí nebeský rovník a po tomto okamžiku najít nejbližší následující úplňk. Je nutno si ale uvědomit, že v obou případech se nejedná o dny, ale přesné časové body, které se dají stanovit s naprostou přesností.

Ale existuje i jiná cesta využívající zajímavý matematický postup, který je možné si velice jednoduše naprogramovat např. i v excelu.

Uvedený algoritmus se používá k výpočtu data Velikonoc v církvích používajících gregoriánský kalendář. Je odvozen z pravidelných měsíčních, týdenních a ročních cyklů (neboť Velikonoce jsou neděle a závisí na prvním úplňku po 21. březnu).

Poznámka: *mod* značí operaci výpočtu zbytku po dělení.

1. $a = \text{mod}(\text{rok} / 19)$
(pozn.: po 19 letech se měsíční cyklus opakuje ve stejné dny)
2. $b = \text{mod}(\text{rok} / 4)$
(pozn.: cyklus opakování přestupných roků)
3. $c = \text{mod}(\text{rok} / 7)$
(pozn.: dorovnání dne v týdnu)
4. Pro 20. a 21. století platí konstanty:
 $m = 24$
 $n = 5$
5. $d = \text{mod}(19a + m) / 30$
6. $e = \text{mod}(n + 2b + 4c + 6d) / 7$

Den u a měsíc v Velikonoční neděle se určí následovně:

$$u = d + e - 9$$

Je-li $u = 25$, $d = 28$, $e = 6$ a $a > 10$, pak $u = 18$, $v = 4$ a Velikonoční neděle připadá na 18. duben.

Jinak, je-li $u \geq 1$ a $u \leq 25$, pak $v = 4$ a Velikonoční neděle připadá na u -tý duben.

Jinak, je-li $u > 25$, pak $u = u - 7$, $v = 4$ a Velikonoční neděle připadá na u -tý duben.

Jinak $u = 22 + d + e$, $v = 3$ a Velikonoční neděle připadá na u -tý březen.

Pokusme se tedy pro větší názornost využít výše popsany algoritmus na rok 2012:

a se tedy bude rovnat zbytku dělení $2012/19=105,89473\dots$, zbytek je **17**

b spočítáme vydělením $2012/4=503$, zbytek je **0**

c je zbytkem dělení $2012/7=287,42857\dots$, zbytek je **3**

d zjistíme jako zbytek dělení $(19a+m)/30=(19*17+24)/30=11,566\dots$, zbytek je **17**

e nám vyjde ze vzorce $(n+2b+4c+6d)/7=(5+2*0+4*3+6*17)/7=17$, zbytek je **0**

u pak vychází $d+e-9=17+0-9=8$

Pro $u=8$ platí druhá podmínka neboť $u \geq 1$ a $u \leq 25$. Z toho plyne, že Velikonoční neděle roku 2012 nám správně vyšla na 8. duben 2012!

Za domácí úkol si můžete spočítat datum velikonoční Božíhodové neděle pro rok 2013. Pokud vám vyjde 31. března 2013, zvládli jste metodiku výpočtu velikonoční neděle na výbornou.

ASTRONOMICKÉ informace – 4/2012

na stránkách HvR naleznete AI v elektronické podobě dříve než v poštovní schránce <http://hvr.cz>

Rokycany, 28. března 2012

E *ASTRONOMICKÉ* informace

příloha pro odběratele zpravodaje v elektronické podobě

Hvězdárna, Voldušská 721, 337 11

D V A C Á T Á T Ř E T Í

Dovolená s dalekohledem 2012

před koncem světa

pro

**majitele amatérské astronomické
techniky**

Rokycany,

tel. 371722622, e-mail: halir@hvr.cz

Vážení přátelé,

dovolte mi, abych Vás pozval před blížícím se koncem světa na **poslední**, dvacátý třetí ročník **Dovolené s dalekohledem**. Tento konec světa, jak jistě víte, nastane téměř zaručeně 21. prosince 2012. Jsem rád, že Dovolená s dalekohledem se bude konat ještě předtím a to v posledním srpnovém celém prázdninovém týdnu na již tradičním místě v rekreačním středisku Melchiorova Huť. Je určitě dobře, že se na konec světa budeme mít možnost společně připravit a něco se o něm dozvědět.

Melchiorova Huť je rekreační středisko v příjemném a klidném prostředí uprostřed lesů mezi Úněšovem a Nečtinami (Plzeň-sever). Jeho zeměpisná poloha je 49°55'15"N; 13°07'52"E; 587m n.m. V blízkém okolí naleznete zaniklé hrady Březín a Malšín, zámky Bezdrůžice, Nečtiny a Manětín, klášter Teplá i tvrz Vlkošov. O něco dále lze navštívit světoznámé Konstantinovy Lázně. V dosahu jsou i větší města jako Plzeň či Karlovy Vary. Především zde ovšem naleznete tmavou noční oblohu plnou hvězd!

Areál rekreačního střediska Melchiorova Huť nám bude plně k dispozici v závěru srpna, konkrétně od soboty 18. 8. do následující soboty 25. 8. 2012. Zachovali jsme tedy model, který se v předešlých letech osvědčil a podporovala jej většina účastníků.

Základní princip a poslání Dovolené s dalekohledem zůstávají samozřejmě zachovány. Dovolená s dalekohledem je určena majitelům amatérské astronomické

techniky a jejich rodinám či přátelům. Přihlásit se samozřejmě může i jednotlivec. Dalekohled, příp. jiné pozorovací nebo měřicí zařízení astronomického charakteru, je pro účastníka, resp. celou jeho rodinu, jednou z důležitých podmínek účasti.

Smyslem týdenního setkání zájemců o astronomii a jejich rodin je umožnit jim společný pobyt v klidném prostředí obklopeném lesy pod tmavou noční oblohou. Hlavním posláním akce je samozřejmě výměna zkušeností a to nejen z konstruování amatérských dalekohledů, ale především z praktického pozorování, fotografování atp. Možnost účasti rodinných příslušníků (dětí, manželky, manžela, vnoučat atd., případně i přátel) pak skýtá naději, že rodina v tomto případě "nedoplatí" na náročného koníčka, ale naopak bude mít možnost seznámit se s astronomií blíže, podívat se na oblohu dalekohledem a navíc strávit osm prázdninových dnů v krásném a klidném prostředí. Vedle astronomického programu se dostane samozřejmě i na jiná témata. Paralelně s programem pro dospělé také připravujeme i dětský program.

Vzhledem k rychle se blížícímu „konci světa“, k němuž (ne)dojde 21. 12. letošního roku, byl pro letošní Dovolenu s dalekohledem zvolen výmluvný podtitul „před koncem světa“. Tomuto stěžejnímu tématu, kterému se se stoupající tendencí již nějaký čas věnují bulvární i tzv. seriózní média, budou přizpůsobeny i hlavní přednášky. Svoji účast předběžně přislíbili Jiří Grygar, Pavel Najser a Jan Vondrák. Již tato jména by měla být dostatečným „tahákem“ pro Vaši účast zvláště když k tomu ještě přidáte tmavou oblohu, která nám nabídne zvečera pohled na zapadající Saturn a Mars. Večer bude také chvilka na prohlídku srpku Měsíce. Ten však záhy zapadne a uvolní své místo nad Melchiorovou Hutí pásu Mléčné dráhy, která se bude klenout ve vysokém oblouku od jihozápadu přes zenit na severovýchod se všemi svými poklady. Už po půlnoci se pokocháte pohledem na vzdálené ledové obry, planety Neptun a Uran. A již před svítáním nás čeká vyvrcholení nebeského představení. Vysoko nad jihovýchod se vyhoupnou dva drahokamy. Řeč je o planetách Jupiteru a Venuši. Ve dne jistě mnoho dalekohledů, stejně jako v předešlých letech, nasměruje svůj pohled na naši hvězdu – Slunce.

Asi největší atrakcí jasných nocí však bude možnost podívat se na různé nebeské objekty dalekohledy rozdílných typů a parametrů. Bude to určitě zajímavé srovnání, které každého obohatí o jinak nedostupné zkušenosti a povede jej k dalšímu zdokonalování či doplnění vlastní techniky. Stejně jako v minulých letech budou pro pozorovatele k dispozici efemeridy a základní informace o různých pozorovatelských programech (zákrty hvězd tělesy sluneční soustavy, proměnné hvězdy,...).

Ve dne ponecháváme volnost individuálnímu rodinnému programu. Pro zájemce však budou opět připraveny nejen přednášky a promítání astronomických filmů, ale i tradiční aktivity, jakými jsou např. celodenní výlet, táborák, prodej publikací a obchodování na burze, kde každý bude moci přivést a prodat cokoliv spojeného s astronomií. Nabídku přednášek, besed a dalších akcí lze chápat jako alternativní podle počasí a Vašich zájmů. Kromě těchto akcí pro dospělé bude paralelně probíhat i táborová hra pro děti, sportovní i legrační zápolení, soutěže na přemýšlení a chybět samozřejmě nebudou ani oblíbené poledníčky a večerníčky.

Tábor je prakticky ze všech stran obklopen lesem a okolí skýtá výborné podmínky pro pěší turistiku i cykloturistiku. Autem či na kole je možné se vypravit do okolí, kde

naleznete mnoho zajímavostí. Houby a další lesní pochutiny Vám slíbit nemůžeme, ale vyskytují se tu téměř pravidelně ve značném množství.

V areálu je k dispozici bufet a bar. Pro sportovní vyžití je možné využívat hřiště na házenou, volejbal, tenis a za poplatek také minigolf. Svůj prostor s houpačkami a pískovištěm si jistě rychle najdou i menší děti. Součástí služeb je i půjčovna kol (za poplatek) a sportovních potřeb. Ve společenské místnosti je připraven stůl na stolní tenis (určitě nebude chybět turnaj, takže pátky s sebou!), stolní kopaná, biliár, V případě zvláště teplého počasí jistě nezůstane bez povšimnutí venkovní vodní nádrž, která se nachází hned za západní branou areálu Melchiorova Huť.

Ubytování je zajištěno v dřevěných chatkách se třemi lůžky (1 lůžko a 1 palanda). Ve všech chatkách je elektřina. V samostatné přilehlé budově jsou WC, umývárna a sprchy s teplou vodou. Další ubytování je k dispozici v hlavní trojpodlažní zděné budově ve dvou až šestilůžkových pokojích. Na každém patře jsou společné WC, umývárny a sprchy. V samostatném křídle hlavní budovy je k dispozici jídelna, přednáškový sál a společenská místnost. Stravování je společné (snídaně, oběd, večeře). Specialitou Dovolené s dalekohledem je snídaně podávaná po velkou část dopoledne (8 až 10 hod) a za jasného počasí jednoduchá půlnoční večeře pro pozorovatele.

Tábor je oplocený s možností uzamčení všech tří vstupních bran. Dalekohledy budou umístěny na prostorné travnaté ploše – fotbalovém hřišti. Do tábora je umožněn přístup autem s možností parkování (týdenní poplatek za auto je 150,- Kč). Nejjednodušší spojení hromadnou dopravou je přes Plzeň autobusy vyjíždějícími z Centrálního autobusového nádraží směrem na Karlovy Vary. Od vybraného spoje budeme organizovat dopravu auty organizátorů z Úněšova do Melchiorovy Huti. Totéž platí i o odjezdu účastníků. Tuto alternativu však je nezbytné uvést do přihlášky a následně přímo domluvit.

Jednotná cena za 8 pobytových dní (18. - 25. 8. 2012) je nezměnná ve výši 2800,- Kč. Částka zahrnuje ubytování včetně lůžkovin s povlečením, celodenní stravu, provozní náklady (materiál, zásobování, přednášky,...), přítomnost zdravotnice v táboře, pojištění účastníků (na přihlášce musí být uvedeno Vaše rodné číslo - bez tohoto údaje organizátoři nemohou pojištění zajistit). Kvůli způsobu placení není možné brát ohled na pozdní příjezd či předčasný odjezd účastníků. V takovém případě bohužel nelze zaručit vrácení peněz za nevyužité služby.

Přihlášky přijímáme v elektronické podobě nebo poštou na níže uvedených adresách:

hvezdarna@hvr.cz

Hvězdárna, Voldušská 721, 337 01 Rokycany

Formulář přihlášky naleznete na následující stránce, respektive na stránkách Hvězdárny v Rokycanech:

<http://hvr.cz>

Na internetových stránkách Hvězdárny v Rokycanech najdete mapku a fotografie, pořízené při předešlých ročnících Dovolené s dalekohledem v Melchiorově Huti, stejně tak jako snímky ze starších ročníků Dovolené s dalekohledem, které se konaly v Pivoni a Zhořci.

Doufáme, že za pomoci Vaší dobré nálady, nadšení pro astronomii a dobrého počasí (které bohužel nejsme schopni garantovat a nelze je reklamovat) se **Dovolená s dalekohledem 2012** vydaří a srdečně Vás na ni zveme.

V Rokycanech dne 20. února 2012

Za organizátory: Karel Halfř, v.r.
ředitel hvězdárny v Rokycanech

Přihláška na Dovolenu s dalekohledem 18. - 25. 8. 2012

Jméno a příjmení Rodné číslo *

Adresa

..... PSČ

Telefon/mobil e-mail

Se mnou přijede:

Jméno a příjmení	Rodné číslo *	Adresa (je-li odlišná než vaše)
..... /
..... /
..... /
..... /

* uvedení rodného čísla není povinné, ale je podmínkou přijetí účastníka

Přivezu přístroj (typ, parametry):

Přijedu (zaškrtněte):

- autem
 hromadnou dopravou

Zvláštní přání, poznámky:

(do poznámky uveďte případné požadavky na organizátory)

Datum Podpis účastníka

(příznamená elektronickou cestou není třeba osobně podpis požadovat)

Kompletně a čitelně vyplněnou přihlášku odeslat na adresu:

Hvězdárna v Rokycanech, Voldušská 721, 33711 Rokycany

nebo hvezdarna@hvr.cz

* ZaČAS *

Viděli jste únorové „rande“?

Neviděli? Nevadí. Připomenout si setkání planet a Měsíce na večerní obloze můžete prostřednictvím nejpovednějších fotografií, které dorazily.

Jejich autorem je Jakub Toman a obě vznikly „složením“ série 4 sekundových expozic pořízených večer 26. února z Mikulášského náměstí v Plzni.

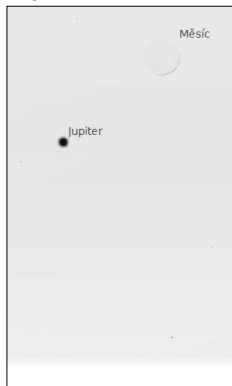

V květnovém čísle by na tomto místě mohla být i vaše fotka z březnového setkání stejných „účastníků zájezdu“. Jasně bylo, fotili jste? Tak se nenechte přemlouvat.

M. Rottenborn

Jupiter končí (na večerní obloze)

V průběhu předchozích měsíců jsme měli možnost pozorovat na večerní obloze spolu s Venuší i Jupiter. Ten nyní postupně zmizí v září Slunce, aby se objevil na ranní obloze začátkem července. Ještě předtím nám nabídne jednu zajímavou možnost.

V neděli 22. dubna večer se můžete pokusit nad západoseverozápadním obzorem vyhledat Jupitera a kousek od něj úzký srpek Měsíce.

V době, kdy bude Slunce 9 stupňů pod obzorem (cca 21.00 SELČ), se bude Jupiter nacházet přibližně 3 stupně nad obzorem (viz obrázek) v azimutu 292 stupňů. Srpek Měsíce by měl být o 1 stupeň „výš a vpravo“.

Vyhledání Měsíce by v tomto případě nemělo být složité. Jednak bude blízko Jupitera a navíc bude již poměrně „starý“ – přibližně 36 hodin po novu.

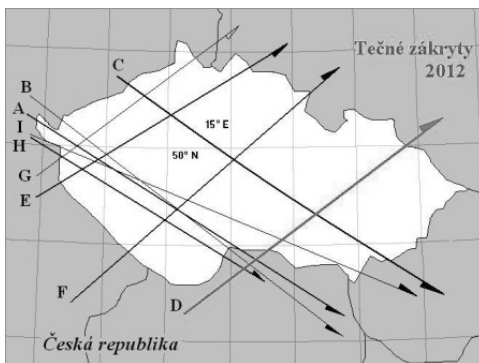
Chce to jen štěstí na počasí a nerušený výhled příslušným směrem.

M. Rottenborn

„Tečňák“ z domova? Tady je!

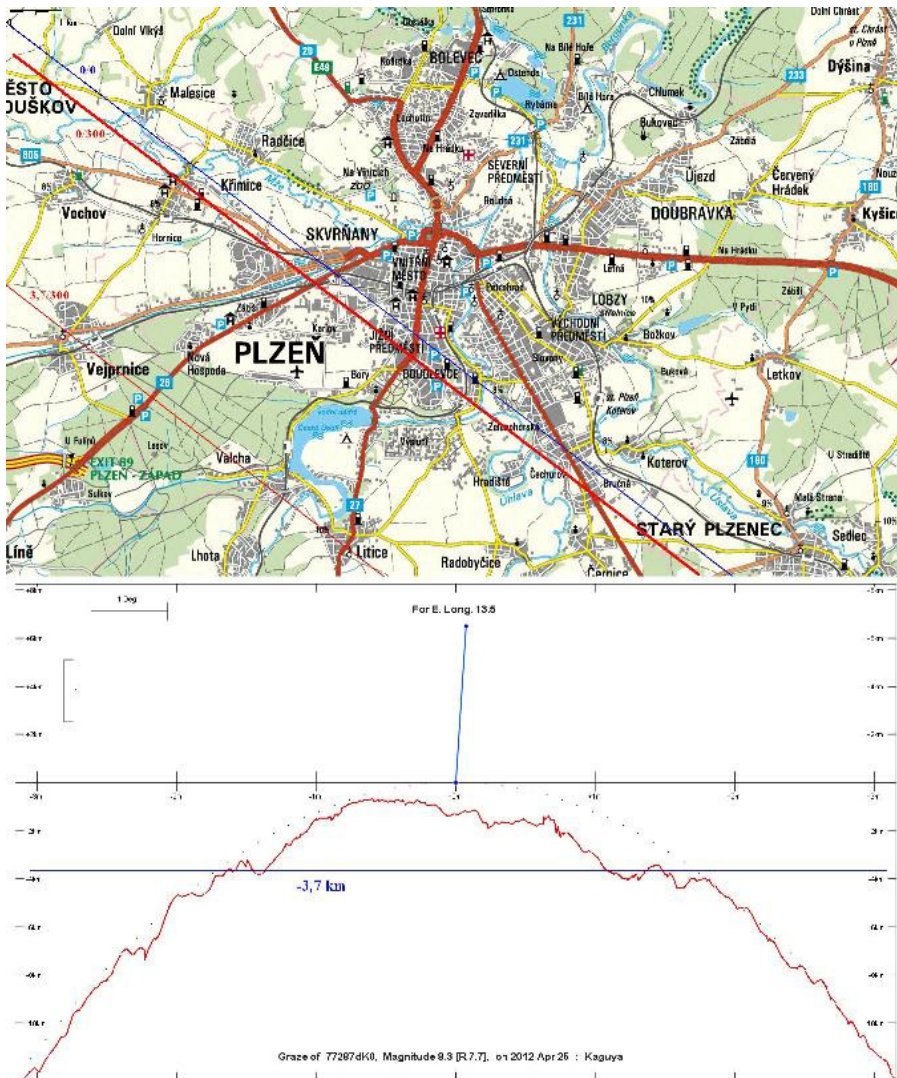
Po dlouhé pauze nás v dubnu čekají dva tečné zákryty hvězd Měsícem. Není radno nechat si je ujít, další bude až koncem září.

Ve středu 25. 4. ve 21.42 SELČ „brnkne“ Měsíc svým okrajem o hvězdu s jasností 8,3 mag (viz obrázek - linie B). Jasnost hvězdy by neměla být na překážku, protože Měsíc bude osvětlen pouze ze 17% a k zákrytu dojde na neosvětlené části disku. Pro pozorování by měl stačit dalekohled o průměru 150 mm. Nalákat by vás mohla lokalita vhodná pro sledování úkazu – jihozápadní okraj Plzně.

Na následující straně si můžete prohlédnout předpokládaný profil Měsíce a především prostor, odkud bude možno pozorovat. Samozřejmě by bylo možné postavit linii pozorovatelů po Klatovské třídě od náměstí Míru po kostel v Liticích, ale vzhledem k veřejnému osvětlení bude nutno vybrat nějakou méně exponovanou silnici.

Na vysvětlenou pro ty, kteří se běžně nepohybují v oblasti tečných zákrytů. Takzvaná „nulová linie“, přepočtená pro nadmořskou výšku Plzně, je tlustá čára procházející Skvrňany, Bory a Černicemi. Ve spodním obrázku se jedná o horní ze dvou vodorovných čar. Tenčí čára procházející Vejprnicemi, Valchou a Liticemi je v dolním obrázku označena -3,7 km. Zřejmě se bude jednat o nejzajímavější oblast pro pozorování, protože je zde největší šance na několikanásobné pohasnutí hvězdy.

Info o druhém tečném zákrytu najdete v rubrice, na co byste neměli zapomenout.

K. Halíř + M. Rottenborn

Messierovský maratón 2012

V noci 24. / 25. března se na hvězdárně v Rokycanech uskutečnil další ročník Messierovského maratónu.

Bohužel proměnlivé počasí neumožnilo vyhledání většího počtu objektů proslulého katalogu a tak jediné výsledky pochází z období před uvedenou nocí.

Vítězem (a k velké ostudě nás všech ostatních jediným letošním účastníkem) se stal Jirka Kubánek, kterému se podařilo v noci 19. / 20. března spatřit 103 objektů. Tím vyrovnal „náš“ rekord z loňského maratónu.

Nově zavedený „Messierovský sprint“ (největší počet objektů během jedné hodiny) si letos vyzkoušel pouze Michal Rottenborn, který 16. března v intervalu 21.15-22.14 SEČ vyhledal 56 objektů. Laťka pro příští roky je proklátě vysoko!

Výbor pobočky

Blíží se „Putování“ 2012

V průběhu jarního pozorovacího víkendu vznikl první plán, kam bychom letos mohli zamířit v rámci Putování po (ne)astronomických zajímavostech.

Termín je předběžně stanoven na 5. – 7. července (státní svátky ve čtvrtek a pátek + sobota). V programu je zatím zařazena prohlídka nedávno otevřeného Exploratoria na brněnské hvězdárně, návštěva planetária ve Vídni (+ volný půlden v hlavním městě bývalého Rakouska-Uherska ☺) a prohlídka Chýnovské jeskyně.

V jednání je návštěva „meteorářské“ pozorovatelny astronomického ústavu nedaleko Kunžaku. Jistě se podaří do programu „vmáčknout“ ještě něco dalšího (zkušenost z minulých let). Další podrobnosti vč. časového rozvrhu najdete v příštím čísle. Pokud máte o akci zájem, dejte už nyní vědět K.Halířovi, aby bylo možno začít zajišťovat noclehy.

K. Halíř + M. Rottenborn

Na co byste neměli zapomenout

- kromě Venuše a Jupitera, o kterých si můžete přečíst v samostatných článcích, se do zajímavého seskupení dostane v dubnu i Saturn. V pátek 6. dubna se k Saturnu a Spice, poblíž které se planeta nachází, dostane Měsíc. Podobná situace se bude opakovat začátkem května, na přelomu května a června a koncem června, kdy se do těchto míst oblohy přiblíží ještě Mars.
- druhý dubnový tečný zákryt nastane v pondělí 30. dubna v 01.12 SELČ, kdy Měsíc zavadí svým severním okrajem o hvězdu s jasností 5,2 mag. I přes větší fázi Měsíce by měl stačit pro pozorování dalekohled o průměru 100 mm. Nevýhodou je nejbližší lokalita pro pozorování – severovýchodní okraj Prahy (viz obrázek u článku o našem „domácím“ zákrytu - linie C).